

# VESZPRÉM VÁRMEGYE

Politikai lap.

A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos értesítője.

<p>Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnap. Előfizetés ár: Negyedévre 2 P. Egyes szám ára 16 fillér. Postatakarékpénztári csekkzámla: 28.363. Művelők feladhatók Fodor Ferenc könyv- és papírkereskedésében is.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Ifj. Matkovich László.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Fűredi-telep 11. (Telefon 66.) Eljegyzi, esküvői híreket, gyászközönetet, nyugtázást csak díjazás ellenében közlünk. — Kéziratokat nem adunk vissza</p>
--	---	---

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában  
Hiszek egy isteni örök igazságban,  
Hiszek Magyarország feltámadásában.  
Amen.

## A németországi út.

Hódoló tisztelettel és lelkesedéssel figyel ma az egész magyar nemzet Németország felé, ahol egy hatalmas birodalom hatalmas nepe a megkülönböztetett tisztelet és szeretet minden jelével halmozza el Magyarország kormányzóját. Ez a látogatás, amely természetes folyamánya a két nemzet történelmi barátságának, a világerdeklődés homlokterében áll. Történelmi idők történelmi eseménye a magyar és német államfő kezfogása s a németországi párhuzam ünnepségek valóban hű kifejezői a német-magyar barátságának.

A nagy külföldi világlapok fokozott figyelemmel kísérik a magyar kormányzó diadalutját német földön. A világpolitikának ma két eseménye van. Mind a kettő kapcsolatos a magyar kérdéssel. Az egyik a bédi konferencia határozata, amely elismerte Magyarország fegyverkezési egyenjóságát, a másik vitéz nagybányai Horthy Miklós németországi látogatása s az a párhuzam melegség, fény és pompa, amellyel a német nép és vezére fogadta a magyar kormányzót.

A nagy világlapok csaknem kivétel nélkül első oldalas eseménynek ítélik meg a kormányzó németországi útját, bőven és nagy figyelemmel méltatják a látogatás híreit s kivétel nélkül közlik a kormányzó és híveise fényképét. Igen érdekes a Messagero tudósítása, amelyet a Prinz Eugen visszabocsátásáról írt. „A hajó” — hangsúlyozza az előkelő olasz lap — a német Kielben készült, egy olasz hős nevét viseli és keresztanyja Magyarország kormányzójának a felesége. Nem is lehetett volna jobban összegyűjteni a tényeket — állapítja meg a Messagero —, amelyek egy régi és mindig új történelem és három nép közös eszményeit jelentik. De éppen így igen megleghangú hasábos tudósításokban számolnak be Horthy kormányzó németországi látogatásáról az angol lapok is, amelyek különös részletességgel írnak a kieli hajóhad bemutatásáról. A Daily Mail tiszteletjes életrajtot közöl a kormányzóról, kiemeli, hogy izzig-érvig tengerész és a borsevizmus egyik legészantább ellensége.

„Horthy Miklós kormányzó”, — írja a hatalmas angol világlap — „türelemmel, bátorsággal és okos, józan ésszel átvette a magyar nemzetet a megpróbáltatások sulyos útján a jölet olyan színvonalára, amely husz évvel ezelőtt elérhetlenné látszott”.

És a lengyel, bulgár lapok és az egész világ sajlója a komoly, nagy eseményeket megillető sulylyal és terjedelmekkel foglalkozik a kormányzó németországi látogatásával. Unneplik a kormányzót és az ő személyében ünneplik „a törhetetlen magyar nemzetet, amely ismét olyan kitarónak és vitéznek bizonyult, mint a török hódoltság idején”.

A német sajtó természetesen elől jár Horthy Miklós és Hitler Adolf találkozásának méltatásában s különös figyelmet érdemel

a Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz cikke, amely hangsúlyozza, hogy aligha volt magyar államférfiu, akit a sors oly nagy feladatok elé állított, mint Horthy Miklós kormányzót. „Az a tiszteletnyilvánítás”, — írja a német újság — „amelyben a magas magyar vendégeket a Vezér részesítette, az egész német nép nagyrabecsülését és hódolatát fejezi ki”.

A magyar kormányzót a szeretet és a barátság fogadta és kiséri német földön s ez a barátság és szeretet megerősítette annak, hogy Németország az ő személyében nemcsak a német nappal együttérző nép képviselőjét látja, hanem előmozdítóját a Magyarországi és Németországi között rég bevált megingathatatlan barátságának. (s.)

zött között első lengyel-magyar szerződés a csehek ellen irányult. Végül rámutatott az Árpádházi-királyok külpolitikájára, mely a Róma —Buda—Krakkó tengelyen helyezkedett el és például szolgálhat a késő utódoknak is. A nagyszerű előadás után a csoport lelke: Cseh Elvira dr. Rác Gyula finom zongorakísérettel magyar népdalokat és csárdásokat énekel tökéletes magyar kiejtéssel, a közönség óriási lelkesedésére, végül pedig a táncosport újra bemutatja a mazur s ezzel fejeződött be a nagyszerű lengyel-magyar kultúrnap hivatalos programja, amely előadásain az egyes számokat ifj. Kremó Alajos konferálta be igen ügyesen és talpraesetten. A hivatalos program után még a késő éjeli órákig kitünő hangulatban maradt együtt a társaság vig poharazzással, tüzes, ropogós csárdásokkal táncolva, — amiben a lengyelek is elől jártak, — baráti alapon ápták tovább a lengyel-magyar testvéri érzéseket. A kultúrnap megrendezéséért pedig úgy a városi idegenforgalmi, mint általában nemzeti szempontból a legteljesebb elismerés illeti meg a Turul Bakonyi Egyesületet és vezérét, dr. Prieglt Lászlót, aki ennek a találkozásnak megrendezésével hatékonyan hozzájárult a lengyel-magyar kapcsolatok kimélyítéséhez.

Aug. 22.-én a lengyel főiskolások Balatonalmádban szerepeltek, ahol a műsorok megismétlésével a nyaralóközönség körében szintén óriási sikerült volt. (Dr. B.)

## Lengyel-Magyar Kultúrnap Veszprémben.

A Turul Veszprémi „Bakonyi” Bajtársi Egyesület rendezésében és az egyesület meghívására a krakkói Jagelló-egyetem tánc- és énekkarának 23 tagu csoportja mult vasárnap Veszprémbe érkezett és a lengyel diákok és diáklányok egész napos titlékkel és szereplésükkel erősítették meg a magyar-lengyel barátságának mélyen, a nép lelkeig lenyúló érzését. A fellobogozott házak, a lépten-nyomon jelentkező barátok megnyilatkozások valószínűleg lengyel testvéreinknél is hasonló érzéseket keltettek.

A kultúrnap bevezetéséeként a székesegyházi nagymisén a lengyel kar szolgáltatta az orgona- és énekeskiséretet, majd a lengyel vendégek a várost tekintették meg, ezután pedig a Korona-shálló éttermében volt bajtársi disztribúció, amelyen Rosos Károly polgármester a város, dr. Prieglt László ügyvéd, Turul-vezér a Bakonyi Bajtársi Egyesület nevében köszöntötte fel a vendégeket, amelyre dr. Harajda János, a Jagelló-egyetem magyar lektora, a csoport vezetője és Cseh Ilona válaszoltak magyarul és a lengyel-magyar barátságot hangsúlyozták.

Délután tartották a lengyel főiskolások a Betekints kerthelyiségében táncbemutatójukat. A műsoron szerepelt azonban Romanowszki István operáriákkal, Skolyszewszi Ferenc Chopin: Polones A-dur zongora hangversenyével és az édesanya révén félig magyar Kaminszka asszony szül. Cseh Elvira, az előadások főrendezője magyarul előadott magyar dalokkal. Harajda János pedig a krakkói egyetem magyar vonatkozású emlékeit ismertette. Óriási sikert arattak a főisko-

lások eredeti nemzeti viseletben előadott nemzeti-népi táncai. A falusi eljegyzést feldolgozó tánckép, az oberek — a lengyel keringő, — a trojak, a sziléziai bányászok komoly munkájához simuló tánc, a kujaviak, az észak-lengyelországi aratólányok táncja és végül a mazur (nem mazurka!), a lengyelek nemzeti táncja megérdemelten ragadta tapsra a közönséget. A táncosokon amig egyrészt látszott a műkedvelő játékos közvetlensége, másrészt komoly művészi felkészültségről tettek tanúságot. A táncokat Garbusinska Zsófia kísérte zongorán.

Este 9 órakor a Korona-shálló teraszán kezdődött az esti műsor. A lengyel vendégek a magyar és lengyel himnusz éneklétek magyarul, illetve lengyelül, majd dr. Lukinich Frigyes kultuszminiszteri tanügyi titkár: „Polonia Restituta” c. alkalmi költeményét magyarul szavalta Cseh Ilona, Cseh Elvira pedig két lengyel dalt adott elő. Skolyszewszi Ferenc zongoraművész Chopin: Nocturn Fis-dur hangversenydarabját kitünő előadásban, ragyogó tehnikával tolmácsolta. A délután bemutatott táncok közül a táncok megismételte a kujaviakat, majd Romanowszki István, a lengyel állami opera tagja mélyen zengő, tömör, érces hangján két lengyel dalt énekel Skolyszewszi zongorakísérettel. Dr. vitéz Nagy Iván miniszterelnökségi miniszteri titkár a „Lengyel-magyar barátság ezer éven át” címmel tartotta meg előadását. A történelmi kapcsolatokon kívül a lengyel nép között élő magyar vonatkozású legendákat ismertett. Megemlékezett arról, hogy Könyves Kálmán és Boleszláv kö-

## „A mult és jövő határán”.

Tizives kötet jelent meg a könyvpiacra „A mult és jövő határán” cím alatt és vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek kormányra lépésétől mostanáig mondott nagyobb beszédeit tartalmazza. A magyar mult és jövő határán állva, a magyar élet nagy kérdéseiről szól és elmélkedik — valóban nagy bölcsességgel — ezekben a beszédekben Imrédy Béla miniszterelnök.

— Nehéz idők jönnek néha — mondotta a székesfehérvári vitézi avatáson a miniszterelnök — és nehéz idők járnak felettünk. Állunk kell az idők viharait és mostohaaságát, bizunk kell törhetetlenül a jobb jövőben. Ezt a hitet, ezt a szent meggyőződést kell árszatunkunk magunkból, hogy soha ez a nemzet a kishitűség rabja ne legyen. Így beszél nemzetéhez Imrédy Béla kormányelnök, aki bemutatkozó beszédében kibontotta egy egészégsz nemzeti közszellemről folyó küzdelem tiszta lobogóját; annak a küzdelemnek zászlaját, amely „nem

# Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem kedves vevőközönységemet, hogy

## üzletemet

a volt **Szücs-bankház** helyére helyeztem át.

Tisztelettel **RING ISTVÁN** vaskereskedő.

személyek ellen, hanem módszerek, jelentőségek és téveszmék ellen" folyik.

Ma is halljuk a rádiószózat tömör mondatait: „Tisztesség, becsület, virtus jellemezte a magyart mindig és ezt a tisztességet érvényesíteni kell a nemzeti élet területén, az állami és gazdasági életben épp úgy, mint a magánéletben.”

Megtaláljuk a kötetben a jobboldaliság definícióját: „A jobboldaliságnak” — mondja vitéz Imrédy Béla — „az ismertető lényeges elemét a következőkben vélem megpillantani: 1. a történelmi életpillantásban, 2. a társadalmi szervezet messzemenő differenciáltságának, tagoltságának posztulátumában, 3. az emberi természet dualizmusának érvényesítésében.”

Megtaláljuk a magyar falu nagy problémáját rendkívül éles világlátásban; azt a nemzeti parancsot, hogy fel kell keresni és meg kell ismerni

a népet, különösen pedig a falusi földművelőt, mert a falu kezd elidegenedni az intelligenciától. És megtaláljuk azt a klasszikus tételet is, amelyet Imrédy Béla így fogalmaz meg: „Nincs társadalmi egység, ha a társadalom nem igazodik az igazi értékek négyes csillagához: az igaz, a jó, a szép és a szent után”. Betetőzi a négy csillaghoz való igazodást az Eucharisztikus Kongresszus elmondott beszéd a családról, mint a szeretet hajlékáról.

Olvassmányok is szép, lélekemelő, tanulságos ez a kötet. Egy istenhívő magyar férfi arcképe ez, aki parlamenti bemutatkozó beszédében az Egek Urához fordul, tőle kér tőrtetheten akaratot, szent elzántságot, a haza szeretetétől fűtött lendületet mindenkinek, aki a magyar élet nagy problémáit a megoldás útján tovább akarja segíteni. Ezt a könyvet minden magyar ember az asztalán tartsa, s olvassa, olvasságosa, mint a Bibliát! (B. E.)

## A „Himnusz” ünnepe Veszprémben.

Szerdán délen áldozott kegyellett Veszprém város közönsége Kőlcsey Ferencnek, a „Himnusz” költőjének, halála 100 éves fordulójának alkalmából. Az ünnepséget, amely a kedvezőtlen idő miatt a Petőfi-színházban folyt le, a városi hatóság rendezte és megjelent azon dr. Mesterházy Ferenc, vármegyei főispán, dr. Berkó Miklós alispán, dr. Tekerés Lajos lt. polgármester is. De ott voltak a hatóságok, testületek, egyesületek képviselői és igen szép számú közönség.

Az ünnepséget dr. Weber Pál apátkanonok ünnepi beszéde vezette be. A magyar égbolton keringő üstököshöz hasonlított Kőlcseyt, aki állandóan lelkesíti, buzdítja, vizsgáztatja a megpróbáltatásokkal küzdő magyart. Majd a Parainesisből felolvastva halála előtt néphézz intézett írtelmét, amely így szól: „Mind, minden áldozat kicsiny azokhoz képest, miket a hazának kívánni joga van. Mindent, amit élted folytatta alatt ar-

cod izzadásában gyűjtöttél; — mindent, amit lángoló szerelemmel fűztél magadhoz, javaidat, kincseidet, házadnépét és saját éltedet naponként és pillanatonként érte fel kell szentelned. Mert tudd meg, e szóban: haza! — foglaltatik az emberi szeretet és óhajítás tárgyainak egész összessége. Oltár, atyáid által Istennek építve; ház, hol az élet első örömeit izleléd; föld, melynek gyümölcse táplált; szülőid, hitvesed, gyermekeid, barátid, rokonaid s polgártársaid: egytől-egyig csak egészítő részei annak”. Ezután így folytatta:

— Hej, ha mindig így gondolkodt volna itt a Dunavölgyében lepergett zerevés magyarád minden magyarja! — hol volnánk ma?! Nem megcsontitva, kincsektől, értékektől megfosztva állna itt a magyar! Ha nem esett volna nem egy-szer trespésdésbe, álomkórba, tünágyba, nemtörődömségbe a magyar, az erők milyen patinás egysége és

milyen megkövesedett összefogása jellemezné ma a magyart. Ha nem emésztették volna sokszor személyi harcok és tusakodások a nemzeti erőket; ha nem kísérte volna sokszor a tömegek meggondolatlan tapsa a felelőtlen demagógiát; ha nem engedték volna, hogy sokszor egyéni, önző célok és érdekek megalkuvásba, letargiába, szunnyadásba sanderítsék el a magyar akaratot; ha megemissítő vétót kiállítottunk volna, hogy ne ilyennekre fecséreljék el a szépséges magyar erőnek dacoló összességét — hol volnánk ma?! Nem volnánk kiútve a szent koronának drágakövei: Pozsony, Késmárk, Kassa, Nagyvárád, Kolozsvár, Brassó, Temesvár, Szabadka, de nem is szakadt volna réánk a szerezenstlenség, a katasztrófák szinte végnélküli láncolatossorozata. Ne okozunk tehát a bajokért másokat — egyedül és kizárólag önmagunkban a hiba!

Végül arra hivat fel magyar testvéreit, hogy a megpróbáltatások nyomán ne káromkodásra, ne átközésre nyiljék ajkuk, hanem a legnemesebb magyarok egyikének: Kőlcsey Ferencnek példáját kövelve: alázkodjanak meg Isten előtt, tartassanak bűnbánatot, kérjenek neves elhatározásukra égi áldást és mondják bizalommal: „Isten áldd meg a magyart!”

A gondolatokban gazdag és hazafüli lelkesedéssel elmondott szép beszéd utolsó szavaihoz kapcsolódva a közönség fellállva énekelte a „Himnusz” első versszakát, majd Radács Tivadar frontharcos a többi versszakot szavalta el nagy előadókészséggel. Végül a közönség a nemzeti „Hiszekegy”-et énekelte, amivel azután a szép ünnepség véget is ért.

## Nirnseeé Pál beszámolója.

Ajkai *Nirnseeé* Pál gazd. főtanácsos, a nagyvárosnyi terület országgyűlési képviselője Szent István napján résztvett az ajka-csingeregyházi bányászok bucsuján. Megjelent a reggeli tábori misén, majd a bányamunkásság, hivatalnok kar és igazgatóság körében maradvá, elbeszélgetett az aktuális, főként az ipari munkásságot érdeklő rendelkezésekről és törvényekről. Ugyanezen nap délutánján résztvett Nagyvárosnyban, az ott rendezett ünnepségen.

Mult vasárnap pedig felkereste Szentgál, Hárságy, Kőrisgyőr-puszták, ahol a polgárság nagy számban hallgatta meg fejtegetéseit. Beszért

az utálózat kiépítéséről, közkútak furásáról és a gazdákat érdeklő különböző kérdésekről. A beszámoló után látogatásokat tett, majd Márkó községet látogatta meg, ami után hazautazott Zsófia-pusztai lakására.

## Filléres gyors a Nemzeti Egység kaposvári naggyűlésére.

A fővárosi lapokból köztudomás, hogy szeptember 4.-én, jövő vasárnap a Nemzeti Egység országos naggyűlést rendez Kaposvártól, amelyen Imrédy Béla miniszterelnök, Sztranyavszky Sándor földművelésügyi és *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter is résztvesznek és felszólalnak. Erre való tekintettel, de megmagának, Kaposvárnak szépsége és érdekessége miatt is, értesülünk szerint vármegyénkben és Veszprémben is nagy az érdeklődés a kaposvári naggyűlés iránt és a kilátások szerint innen is nagyobb számú közönség fog Kaposvárra utazni, ami annál könnyebb lesz, mert a *filléres gyors* *menet* *Veszprémből oda-vissza csupán 3:50 P-be kerül s ezenkívül 50 százalékos kedvezményű vonatok is fognak Kaposvárra indulni.*

## Szövetkezetbe tömörülnek a veszprémi cipészek.

Megemlékeztünk a közelmúltban a veszprémi cipésziparosoknak arról a továbbképző tanfolyamáról, amelyet az iparügyi minisztérium segítségével a Veszprém és Vidéke Ipartestület rendezett és amely a cipésziparosokat a mai rohanó gazdasági életben a tudás fegyverével igyekezett felszerelni, hogy a nagy versenyben ők, a kismemberek is megállhassák a helyüket. A záróvizsga azt bizonyította, hogy ezzel a fegyverrel mindegyik hallgató ellátta magát, hogyha kell, tudjon vele harcolni a fogyasztóközönség megelégedésére és saját maga boldogulására.

Örömmel értesülünk arról, hogy a veszprémi cipésziparosok nem álltak meg ennél az eredménynél, hanem, most a gazdasági élet terén igyekeznek a kis erőket összefogni és a sok becsületlen, kérges iparosoké együttes erejével igyekeznek az egyéni eltagoltság által kevésbé megszerezhető sikert biztosítani.

## Polonia Restituta.\*

(Ünnepi köszöntő.)

Irta Lukinich Frigyes.

Míg dal csendül és zene zendül  
És vig kedvel ropjunk a táncot l  
Idézzük egy szent pillanatra  
A győzelmes Lengyelországot!

Vérzivatar dúlt a világban:  
Nép a nép ellen zordul támad,  
De egy fohász percre se szűnt meg:  
„Állítsd helyre Poloniánkat!”

S ki a népek sorsát intézi,  
S ronthat-teremthet száz világot:

\* 1920. aug. 15.-én volt a Visztula-mellei csata, amelyen Lengyelország magyar fegyverek segítségével győzte le a hatalmas orosz erőt, amely már csaknem megdöntötte a nemrég felállt Lengyelországot. Ezt akarja emlékeztetni ez a Veszprémben vasárnap elszavalt alkalmi költemény.

Visszaadta a lengyel népek  
A hön óhajtott szabadságát...

De az Ármány percre sem nyugszik,  
S bősziült hadaival a pokolnak  
Tör az ifjú, szabad hazára,  
S határok és hősök omolnak.

Jaj neked, ifjú Lengyelország,  
Mint gyűrű, vesz körül az ellen,  
Sereged fog, fegyvered pusztul...  
Van-e, ki melléd állni merjen?

Kárpát alatt egy árva nemzet —  
Akkor dúlták fel ép, határit —  
Maghallja a segélykiáltást  
S fegyvere rohamot megállit...

Augusztus volt, hő nyár-akkor is,  
De hőbb az érzés, melyben égett  
És összeforr két nemzet szíve...  
Mi téphet ezt ily köteleket...?

Ó lobogjon is örök lánggal  
A lengyel és magyar szívek tüze!

S e mosti szép találkozó is  
Szorosbba barátságunk hadd fűzze...

## Költözik a fecskemadár

Költözik a fecskemadár  
Messze-messze délre,  
Csak a szürke veréb marad  
Idehaza télre.

Kivárja a magyar tavaszt  
Kopottan, szegényen —  
El se tudná viselni, hogy  
Idegenben éljen.

Nem vagyok én fecskemadár,  
Nem vagyok veréb sem,  
De ideköt örökélt  
Minden szívverésem.  
Itt keresek sirt magának  
Itt nyílik virágom —  
Ne is legyen boldog, hogyha  
Más hazába vágyom.

Várpegyi Emil.

## Állomások.

Fején rég osont idők hó-zsine.  
Botlik, megáll. A szeme könnybe fúl.  
Roskadó alakja rongy árnyként inog,  
Fakó vértelen mult parázs gyúl.

...Áldott víziók. Könyvezett csodák:  
Holt fia árnya nyúltan megjelen.  
„Apám”... úgy érzi, rebben az ajka...  
s buggyan a szó már: „Édes gyer-  
[mekem”.

Apát inye már a csókra készül.  
Vége... elfoszló, édes látomás.  
Indul, forog az ócska agykerék,  
Egy kattanás s egy újabb állomás.

...Szép fején mely gyász. Fekete  
[kendő.

Egyszer lépnék: férj és asszonya:  
„Kedvesem nézd...” és zissen a  
[szellő

S az égből csurran áldott fénycsoda...  
Szentés Károly.

Arról van ugyanis szó, hogy a cipészipari szakosztály egy szövetkezet megalapításán fáradozik, abból a célból, hogy nyersanyagkészletüket olcsóbban szerezhesék be, másrészt gyártmányaikat, a kereskedelem terére való bekapcsolódással, nyílt árusítási üzletben bocsássák a vásárlóközönség rendelkezésére. Az előkészületek már befejeződtek és értesülőkönk szerint már bérbé vette a szakosztály a Rákóczi-utcában a volt Brádi-féle üzlethelyiséget, amely okt. 31.-én nyílik meg.

Reméljük, hogy ez a próba teljes sikerrel be fog válni és a cipész-

iparosoknak eme dicséretes megmozdulása úgy az iparosok, mint a vásárlóközönség szempontjából előnyös lesz. Annál is inkább, mert kiválóan képzett cipésziparosaink nem tömegcikkkel gyártására törekednek, hanem arra, hogy megbízható és lelkiismeretes munkájuk gyümölcseit élvezhesék és egyúttal a vásárlóközönség elismerését is kiérdemeljék. És hisszük, hogy a veszprémi közönség megérti elgondolásukat és az eddigi támogatását most még fokozottabb mértékben kiterjeszti a minden pártfogást megérdemlő, dolgozó cipésziparosokra. — *thj.* —

## A Balatoni Sporthét az előkészületek lázában.

— Tormay Géza nyilatkozata —

Dr. Tormay Géza, a Balatoni Intéző Bizottság elnöke és a Balatoni Sporthét legfőbb irányítója a Balatonnál személyesen ellenőrizte az ott folyó nagyszabású előkészületeket. Munkatársunknak tapasztalatairól a következőket mondotta:

— Jó alkalom volt a napokban Albrecht királyi herceg öténségével a helyszínen ismételt meggyőződés arról, hogy a „IV. Nemzetközi Balatoni Sporthét” minden vonatkozásban a legteljesebb részletességgel minden eddigi rendezést felülmúló attrakciókat fog nyújtani. Igen nagyjelentőségű, hogy 12 sportág, közel 500 versenyzővel egy héten keresztül a nagyobb balatoni fűrdőhelyeken mérí össze erejét és talán a sportbírói eredményeknél fontosabb jelentőséget látok abban, hogy ezek az események a Balaton öszi idegenforgalmára nézve rendkívül, szinte szaklatlanul kedvező befolyást gyakorolnak. A Sporthét felkötötte a magyar közönség érdeklődését és értesüléseim szerint a jelentkezők száma igen nagy.

— A balatoni sporthét és borhét idegenforgalmi politikánk szempontjából igen eredményesnek látszik, ha elgondoljuk, hogy sikerül évről-évre a Balaton és annak fűrdőit, a mi szépséges magyar tengerünket olyan előkelő és sportszerető közönségnek bemutatni, egy nagyvilági fűrdőlelt keretében, akik talán eddig inkább előnyben részesítették a hasonló külföldi fűrdőhelyeket. Így sikerül a Balatonnak évről-évre jó módot, előkelő osztályhoz tartozó vendégeket gyűjteni, akik felejtethetetlen élményekkel gazdagodva térnek vissza a mi áldott tengerünk szépséges partjára.

— A balatoni borhét népies, egyszerű, de megkapó eseményeivel igen vonzó látványosság és különösen külföldiek körében nagy népszerűségnek örvend, amihez természetesen hozzájárulnak a Balatonvidék kiváló minőségű borai is. A Balaton mellett élő lakosság szempontjából pedig rendkívül fontos, hogy főtéményét, borát jó áron hasznosítsa és annak hírrelvet biztosítson. A borhétnek gazdasági hatása kétségkívül jelentésként már s így lehető, hogy az itt élő lakosság részesedjék az idegenforgalom révén jelentkező nagyobb utasforgalom okozta haszonban. Így lesz fokozatos, szívós munkával, a sajtó lelkes támogatásával, a balatoni utószobából, évek kitartó tevékenységének eredményeként, *főszesz!*

— Az augusztus 28.-i megnyitási ünnepségeken ismét összegyűlünk, hogy újra bizonyosságot adjunk a kis nemzet életiakarásáról, hogy tanúsítsuk újra az idegenforgalom kihatásainak komoly nemzetgazdasági lehetőségeit.

A Balatoni Sporthét részletes programját — mivel azt elkövetkező lapunk nyomása közben közölték velünk, — részletesen nem áll módunkban ismertetni. Idejezzük azonban, hogy az ünnepélyes megnyitás aug. 28.-án, holnap vasárnapon, azaz, szepedg vármegyének fűrdőhelyein Siofokon d. e. 11 órakor a Rózsaparkban s ugyanazidőben Balatonalmáiban a Pannónia-villa előtt. Ugyancsak ünnepélyes megnyitók lesznek a többi balatoni fűrdőhelyen is.

kevésbé hat), a végén kislú, hogy keveset rendeltünk. Van, aki ilyenkor drágábbban (darabárú) utánrendel, de még inkább hagyják azt a darab földet szuperfoszfát nélkül és elesnek megfelelő jövedelemtöbblettől. Az ilyen vétel drága vétel.

Olcsó a vétel ellenben, ha a szuperfoszfátot idejében rendeljük meg. Ha előre kiszámítjuk, mennyi kell belőle, s nemcsak az öszeiket vesszük figyelembe, hanem pld. a lucernásokát, réteket, szőlőt is. Ha tudjuk azt, hogy kötöttebb talajon jobb eredményt érünk el, ha a szuperfoszfátot tavaszak alá már öszszel szórjuk el, ugy a tavaszi szükségletet is már öszszel vesszük meg. (A kamatvettség a jobb hatásban bőven megtérül.) Így egyszerre többet rendelve, olcsóbb a fuvar költség, esetleg papírzsákban rendelve, megkarakitást érhetünk el és a vetőterünk esetleges változása esetén is van megfelelő készletünk. 228

## H I R E K.

— Mesterházy Ferenc főispán a Balatoni Sporthét megnyitása. Augusztus 28.-án, vasárnap Siofokon lesz a Balatoni Sporthét ünnepélyes megnyitása, amelyen értesülőkönk szerint megjelenik dr. Mesterházy Ferenc, vármegyénk főispánja is.

— Személyi hírek. Dr. Rott Nándor megyéspüspök szerdán titkára: dr. Langmár Lipót c. kano-nok kiseretében Hévízen volt, ahol a Papi Otthon Egyesület közgyűlésén elnököl. Csütörtökön pedig, ugyancsak titkára kíséretében, röviddel tartózkodásra Sümegre utazott.

— Dr. Berký Miklós, vármegyénk alispánja szabadságáról hazatérve, a multhéten átvette hivatala vezetését. Holnap, vasárnap pedig a Balatoni Sporthét siofoki megnyitó ünnepén vesz részt, mint a sporthét elnöke.

— Szent István-napi ünnepély Nagyvásonban. Nagyvásonból jelentik: Szépszámú közönség előtt mult szombaton folyt le az első nagykirály emlékének szentelt ünnepély a Hősök-terén. A nemzeti „Hiszeké” eléneklése után Luka József főjegyző mondott megnyitót, majd dr. Weber Pál apátkanonok mondott szivhezszólt, igen szép ünnepi beszédet. Egy cserkész alkalmi költeményt szavalt, azután felszóltatott meg ajkai Nirsseé Pál gazd. főtanácsos, a nagyvásonyi kerület országgyűlési képviselője is. Rámutatott Szent István király örök alkotásaira, megemlékezvén Nagyvásony arpdákorai maradványairól. Párhuzamot vont az akkori és a mostani nemzedék között és színes szavakkal szólította fel a közönséget, hogy áldozzon az országalapító nagy király emlékének, aki megmutatta az

az utat, amelyen haladnia kell a nemzetnek, ha fenn akar maradni. Az ünnepélyt hazafias énekszámok is tarkították, amiket a Nagyvásonban táborozó battonyai cserkészek adtak elő Hargitai József igaztanító vezetésével.

— Szentiványi Károly prépost prelátusi kinevezése. A pápa Szentiványi Károly rátói prépostot, a veszprémi egyházmegye papját, pápai prelátussá nevezte ki. A kitüntetett, 70 éves prépost pályája kezdetén karkaplan volt Szeherhárvort, majd plébános Bodajkon, azután hosszabb ideig működött a fővárosban, mint a Katolikus Egyesületek Orsz. Szövetségének vezetője. Egyházi kitüntetése a veszprémi egyházmegyében és a politikai megyében is örömet keltett, ahol mint nagytudású főpapot és kitűnő szónokot ismerik és tisztelik.

— Áthelyezés a vármegyey számvevőségé. A belügyminiszter Jeszszeky Antal Aurél számvevőségé főtanácsost, a vármegyey számvevőségé főnökét hasonló minőségben Sopronba helyezte át. Helyére Oriás Oszkár, a belügyminiszteriumba ideiglenesen berendelt számv. főtanácsos került, akit a miniszter megbízott a veszprémmegyey számvevőségé hivatal vezetésével.

— Káplánáthelyezések. A veszprémi megyéspüspök a következő káplánokat helyezte át: Sziáját Antal Csótról Bakonyszombathelyre, Kardos Lajost Nemesördeméről Csótra, Sulyk Jenőt Nyárádról Csurgóra, Parragh Bélát Noszlopról Dégre, Horváth Cirillt Kéthelyről Felsőszékra, Hautzinger Pált Szulokról Márkóra, Weinhoff Jánost Kiskomáromból Noszlopra, Kovács Ferencet Hetséről Nyárádra, Taál Jánost Felsőszékáról Tapsonyba, Pongrácz Tibort Bakonyszombathelyről Zalapatendre, Osztermann Istvánt Kövágóórról Peremartonba és a szülőhelyén, Nagyannán tartózkodott dr. Mahig Jánost Szulokra.

## Olcsóbb beszerzés a jövedelmező gazdálkodás kuforrása.

Minden gazdasági tevékenység jövedelmezőségének forrása: olcsón venni, jó áron eladni. Olcsó vétel alatt persze nem azt értjük, hogy selejtes árut szerzünk be, látszólag olcsón, hanem azt, hogy a gazdának a bevásárlásnál is tervszerűen, előreláthatóan kell eljárni.

Egy példán azt jobban megértjük.

Most van pld. szeczonja a mütrágyát beszerzésének. A legtöbb gazda tehetése szerint ad hoc vesz 10 vagy 100 q vagy több szuperfoszfátot. Rendszerint azonban csak akkor rendel meg, mikor a szuperfoszfátunk helyben kellene lenni. A következménye, igák elvonása más sürgős munkától, a mütrágyát hevenyészve szórják el (amikor esetleg



## Haszongyümölcsösökről.

**Közléi Demjén Márton**  
gyüm. termelési intéző.

**10. körzet: Balaton északi partvidéke: Balatonkenese, Felsőörs, Akali, Balatonúred, Szentantalfa, Szepezd és Köveskál vidéke.** Cserenyefajtákból: májusi korai, badacsonyi óriás, glöcker óriás és Gernersdorfi óriás. Mandulafajtákból: Diósi felpápirhéjú, Burbank magoca, Tojás mandula. Oszibarackfajtákból: Fehérhúsú durancifajták: Gyöztés (jun. vége), Amsden, Alexander (jun. II. fele.), Mezökömáromi duranci (szept. II. fele). Fehérhúsú magvaváló fajták: Miss Loló, Ford (aug. II. fele). Sárgahúsú magvaváló fajták: Elberta (szept. I. fele). Kajsziarack fajtákból: Magyar kajsi, Rakovszky kajsi, Szilvafajtákból: Besztercei szilva, Besztercei muskotályi szilva, Althann ringló, Ageni szilva (száraz helyekre). Diófajtákból: Sebhelyi gömbölyű és más helyi jól bevált fajták. Körté-fajtákból: Avranches-i jó Luja, Vilmos körte, Juliusi esperes, dr. Guyot Gyula. Almafajtákból: Piros Asztrákai, Charlamowsky, Baumann Renet, Jonathán, Gravensteini, Sárgea szépvirágú. Meggyfajtákból: Fekete spanyol meggy, Nagy gobet. Gesztenyefajtákból: Nemes fajták. Füge: Korai fajták (Badacsonyi, Révfölöp, Szigliget, Szentgyörgyhegy, Csobánc).

**11. körzet: Zalaszentrót, Sümeg, Tapolca, Keszthely, Devescer vidéke.** (Türje, Tuskevár, Nyírad, Zalaapáti). Almafajtákból: Londoni pepin, Jonathán, Baumann renet, Téli arany pürm, Ribston pepin. Körté-fajtákból: Diel vajkörte, Vilmos körte, Hardenpont téli vajkörte, Bosc kóbab körte, Avranches-i jó Luja, Juliusi esperes, Árpávalér, Esperes bergamottja, Téli esperes. Szilvafajtákból: Besztercei szilva, Besztercei muskotályi szilva, Olasz kék szilva, Althann ringló, Cserenyefajtákból: Májusi korai, Badacsonyi óriás, Glöcker óriás, Korkoványi, Cseresznye mézes. Diófajtákból: Sebhelyi gömbölyű és a vidéken bevált más helyi fajták. Mandulafajtákból: Diósi felpápirhéjú, Burbank magoca, Tojás mandula. Kajsziarackfajtákból: Magyar kajsi, Nagyombati kajsi. Meggyfajtákból: Nemes fajták. Meggyfajtákból: Fekete spanyol meggy, Pándi tív meggy, Fűrési spanyol meggy. Oszibarackfajtákból: Fehérhúsú durancifajtákból: Gyöztés (jun. vége), Amsden, Alexander (jul. II. fele), Mezökömáromi duranci (szept. II. fele). Fehérhúsú magvaváló fajták: Miss Loló (aug. II. fele). Sárgahúsú magvaváló fajták: Elberta (szept. I. fele). Gesztenyefajtákból: Nemes fajták.

## KÖZGAZDASÁG

### Országos vásárok a Dunántúlon.

Aug. 29.-én Báté (Somogy m.), Bonyhád (Tolna m.), Hosszúhetény (Baranya m.), Majs (Baranya m.), Mór (Fehér m.), Perkáta (Fehér m.), Zalalövő (Zala m.); 30.-án Bonyhád (Tolna m.), Háromfa (Somogy m.), Istvándi (Somogy m.), Iván (Sopron m.), Kőröshegy (Somogy m.), *Szentgál* (Veszprém m.), Tata (Komárom m.); 31.-én Tata (Komárom m.); szept. 1.-én Badacsonytomaj (Zala m.), Celdömök (Vas m.), Csurgó (Somogy m.), Dunaszekcső (Baranya m.), Igal (Somogy m.), Hémes (Baranya m.), Mike (Somogy m.), Nádasd (Vas m.), Tabajd (Fehér m.), Villány (Baranya

m.); 2.-án Barcs (Somogy megye), Miszla (Tolna m.); 3.-án Győr (Győr m.); 4.-én Alsópáty (Vas m.), Győr (Győr m.).

\* A szőlő jó közepes termésigér. A szabadságon lévő arácsi szől. és bor. kerületi főfelügyelő helyett dr. Wettstein Béla felügyelő adta ki a legutóbbi termeljenlést. Eszerint a fűrtök, illetőleg a bogók fejlődése és érése elég kedvezően halad, miután meleg, majd esős napok elég szabályosan követték egymást. A közepérsű fajták érése is már folyamatban van. A gombabetegek közül a peronoszpóra és a lisztharmat okozott jelentékeny kárt a kerületben, ami 5—10 %-ra tehető. Elemi csapások sehonnan sem jelentettek. A munkálatok nagyjából befejeződtek, kevés szőlőben még hónaljázás, permetezés (főleg oltványiskolákban) és termés alá való kapálás van folyamatban. Az átlag napszámok: férfiaké 1:40—2, nőké 1:20—1:40, gyermekeké 1:40. A korábbi érésű csemegeszőlő ára a kerületben átlag 30—60 fill., a közepes érésűeké pedig 20—30 fillér. A jobb minőségű borok ára 0:50—1:00 fillér, az asztali tömegboroké 0:25—0:40 P között ingadozik. A terméskilátás jó közepesnek vehető. A kereslet a szőlő iránt általában élénk. A borkereslet a kerület egyes helyein lanyha, néhol szilárd. A kínálat általában élénk, különösen a tömegboroknál. A borforgazás mérte-képe közepes.

## IRODALOM.

(„*Rem ungarorum statura pusillus corde magnus*“.) Szent István lovagja avatásakor jegyezte fel a történetről ezeket a sorokat. Más adatunk nincs is Szent István külsejéről. Lukinich Imre az *Uj Idők*-ben magasszárnyalásu tanulmányban rajzolja meg Szent István alakját. A Szent Istvánra vonatkozó történelmi kuttókról Gombos Albin, a kiváló történetudós nyilatkozik *Hercege* Ferenc szépirodalmi hetilapjában, amelynek gazdag tartalmából kiemeljük még Gulácsy Irén drámai eréji elbeszélését, Harsányi Zsolt és vitéz Somogyváry Gyula népszerű regényét. Hevesi Sándor elmés cikke Shaw-ról, Emőd Tamás szép verse, angol elbeszélés, Harsányi Gréte mulatságos nyári riportja, „*Ceruza*”-jegyzetek, hasznos rovatok és időszerű képek gazdagítják az *Uj Idők*-et. Mutatványzámot küld a kiadóhivatal: Bpest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetés negyedévre 6.40 P, egyes szám 50 fillér.

## TESZTDZÉS.

### Labdarugás.

A Magyar Labdarugó Szövetség Nyugati Alosztályában múlt vasárnap elsőosztályú csapataink már az 1938—39. évi bajnoki labdarugó-szezon őszi fordulójának első mérkőzéseit játszották. Várpalotán az Unio 3:1 (1:1) arányban győzött a FAK ellen. Fűzfőnek balszerencsés mérkőzése volt az első bajnoki, mert sérülés következett már a játékidő első perceiben egyik legjobb játékos harc-képtelenné vált, így a bányászcsapat főlénybe került és Pápai (2), Eiler góljaival győzött. Fűzfő gólszerzője Deák. Játékvezető: Németh. Sopronban a Perutzgyár 4:1 (2:0) arányban győzött a Vasutas fölött. Szép csatárjáték után megérdemelt győzelmet aratott nagygyűű ellenfelével szemben és bezonyította,

hogy az elmúlt szezonban elért 3. helyre megérdemelten került. Gólszerzői: Acs (2), Antalecsu és Magyar. Játékvezető: Palkó.

Másodosztályú csapataink legnagyobb része barátságos mérkőzést játszott a vasárnap sorrakerülő bajnoki mérkőzésekre való felkészültség céljából.

Veszprémben a VTC a Mezőtúri Vasutas ellen győzött 5:2 (3:1) arányban. A vendégcsapat tehnikai és taktikai tudása — tekintve, hogy elsőosztályú csapat — messze maradt a VTC képességei mögött. Habár a helyi csapatban is voltak hibák, de tekintve, hogy első komoly mérkőzése volt, ezen hibák még mind kiküszöbölhetők. Játékvezető: Radács.

A volt Kinizsi játékosokkal megerősített P. Vasutas 5:0 (2:0) arányban győzött a győri Gyapjuszóvó ellen.

Az ARAK tartalékcsoportjától 5:0 (3:0) arányban vereséget szenvedett Pént.

Az 1938—39. komoly bajnokjelöltje: Siófok 4:2 (2:0) arányban győzött az újpesti Chinoin ellen.

(t. l.)

**o Tennis-verseny.** A Veszprémi Kőrölycsapata és Tennis Egyesület tennis-csapatát István- király napján adott revánuszot Enyingen az ottani tennis-csapatnak a tavaszi 10:1-es vereségükért. A mostani verseny is igazolta a veszprémiek tudásbeli fölényét, mert a szokatlan agyagos és erősen napfoltos pályán is ismét győzelmet arattak 8:1 arányban. A veszprémi csapat tagjai közül dr. Hollós Sándor, Csiszár Gyula, Nyárádi Lajos, Hets Pál, a hölgyek közül Homoky Gabi képvisültek az egyesületet, akik közül különösen az utóbbi szép győzelme és állandó jó játéka már nem is számít meglepetésnek. — A veszprémi csapat aug. 28.-án, vasárnap Fűzfőn játszik barátságos mérkőzést. (t. l.)

**o Uszás.** A Veszprémi Királykúti Uszó Egyesület aug. 28.-án, vasárnap a bifüredi uszók meghívására, különféle uszós számokban rendezendő versenyen vesz részt. A „Veselőny” Bfüred—Tihanyi balatonúszó emlékversenye is az egyesület külön nevezte csapatát.

**o A másodosztályú bajnokság sorsolása:** Aug. 28. Kihúno—Perutz II., P. Vasutas—Hubertus II., Pét—Hajmáskér, Móri B.—Unio II., Ajka—Siófok, VTC—Móri Levente, Enying—FAK II. Szept. 4. TSC II.—P. Vasutas, Perutz II.—Tóvárosi SE. FAK II.—VTC, Móri Lev.—Ajka, Siófok—Móri Bányászok, Unio II.—Pét, Hajmáskér—ARAK II., Előre II.—Enying; szept. 11. győri Ujtelepi SE—Perutz II., P. Vasutas—Almásfűzőt, Hajmáskér—Előre II., ARAK II.—Unio II., Pét—Siófok, Ajka—FAK II., VTC—Enying; szept. 18. Móri Lev.—Enying, FAK II.—Ajka II., Siófok—VTC, Unio II.—Előre II., Hajmáskér—Móri B., ARAK II.—Pét; szept. 25. Perutz II.—Gyapjuszóvó, Hegyeshalom—P. Vasutas, FAK II.—Móri B., Móri Lev.—Pét, Siófok—ARAK II., Unio II.—Hajmáskér, Enying—Ajka, Előre II.—VTC. Okt. 2. Ujtelepi TE—P. Vasutas, Perutz II.—Almásfűzőt, Unio II.—Előre II.; okt. 9. GyTC—Perutz II., P. Vasutas—Bánhida, Hajmáskér—Siófok, Pét—FAK II., Móri B.—Enying, Ajka—VTC; okt. 16. P. Vasutas—DAC II., Bánhida—Perutz II., FAK II.—Móri Lev., Ajka—Hajmáskér, VTC—Unio II., Enying—Siófok, Előre II.—Pét; okt. 23. Perutz II.—DAC II., Kapuvár—P. Vasutas, FAK II.—ARAK II., Móri





## Tanuló ifjúság figyelmébe!

Az összes veszprémi  
iskolákban elrendelt

# TANKÖNYVEK

új állapotban, rendes  
bolti árban, valamint

# HASZNÁLT

tankönyvek félárban,  
korlátlan mennyiségben

# Fodor Ferenc

könyvkereskedésében kaphatók.



# Szülők és tanuló ifjúság figyelmébe!

**Az összes iskolákban elrendelt**

**fűzetek,  
körzők,**

vonalzók, festékek,  
rajztáblák, rajztöm-  
bök, iskolatáskák,

**valamint az összes szükségelendő**

**író- és rajzszerkek**

**óriási nagy választékban beszerezhetők**

**FODOR FERENC**

**papíráru-, író- és rajzszerkereskedésében**

**Veszprém, Szabadság-tér 3. sz.**